COLOCVIU STRATEGIC

UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE APĂRARE „CAROL I”
CENTRUL DE STUDII STRATEGICE DE APĂRARE ŞI SECURITATE

Nr. 3
2009

SPRIJINUL LOGISTIC AL ACȚIUNILOR MILITARE SPECIFICE STĂRII POSTCONFLICT

Locotenent-colonel Ion PÎRGULESCU
Colonel (r.) prof. univ. dr. Lucian STĂNCILĂ

CONCLUZII:

- ***Sprijinul logistic este o responsabilitate colectivă a comandantului Forței Multinaționale şi a națiunilor contributoare cu forțe.***
- ***Elementele logistice organice ale unităților combatante se dispun sub acelaşi statut al comenzii, ca şi unitățile pe care le deservesc.***
- ***În operațiile militare postconflict, sprijinul logistic diferă foarte mult de la misiune la misiune, în funcție de condițiile concrete, după cum forțele desfăşoară operații specifice luptei armate, de stabilitate şi de sprijin sau de reconstrucție.***

Logistica operațiilor militare postconflict reprezintă una dintre cele mai importante activități de care depinde succesul unor astfel de operații şi este specifică fiecărui contingent național participant. Sprijinul logistic nu se rezumă în acest caz numai la unitățile militare, ci priveşte şi componentele civile, organismele şi organizațiile neguvernamentale care acționează în teatrul de operații[1], întrucât fiecare misiune este unică şi pune probleme diferite atât personalului logistic al țărilor membre, cât şi Comandamentului Forței şi necesită o coordonare activă şi permanentă. Sprijinul logistic şi procedurile standard în materie folosite de organismele de securitate, precum şi ale țărilor participante, trebuie ajustate în permanență şi adaptate la condițiile concrete ale operației.

Având în vedere caracterul multinațional al operației militare postconflict, sprijinul logistic este o responsabilitate colectivă a Comandantului Forței Multinaționale a națiunilor care contribuie la constituirea Forței. Comandantul forțelor naționale participante la operație poartă responsabilitatea furnizării de resurse logistice necesare îndeplinirii misiunilor, iar autorităților organismului internațional reprezentat de comandantul eşalonului respectiv are autoritate asupra resurselor logistice, pentru utilizarea acestora în mod eficient.[2]

1. STRUCTURA SISTEMULUI LOGISTIC

Elementele logistice organice ale unităților combatante se dispun sub acelaşi statut al comenzii ca şi unitățile pe care le deservesc. De asemenea, în zona de operații se dispune un număr important de forțe logistice care, din cauza specificului sprijinului logistic al fiecărei națiuni, nu sunt plasate sub controlul

operațional al Comandantului Forței Multinaționale, acestea incluzând grupurile de sprijin logistic specifice categoriilor de forțe angajate în operație, care formează *Elementul Național de Sprijin-NSE.*[3]

În sensul celor prezentate, unul din elementele cele mai importante ale planificării sprijinului logistic este fixarea responsabilităților pentru țările participante, în practica ONU această problemă fiind rezolvată în diferite modalități:[4] prin atribuirea responsabilităților suportului logistic unui singur stat participant, opțiune care, deşi pare ca fiind cea mai eficientă, totuşi nu este întotdeauna acceptată, deoarece un stat nu poate prelua şi nici nu este dispus să preia întreaga responsabilitate logistică; prin împărțirea efortului logistic între două sau mai multe state, fiecare cu responsabilități clar stabilite, ceea ce presupune o responsabilitate comună asupra sprijinului logistic şi obligă națiunile să participe cu eşaloane proprii, constituite într-un grup de sprijin logistic multinațional, cât şi încadrarea cu personal propriu a funcțiilor de logistică din statul major multinațional al Forței; prin descentralizarea responsabilității logistice pe regiuni ale teatrului de operații, opțiune care vizează descentralizarea planificării şi execuției sprijinului logistic în situația în care forța multinațională este dispersată pe arii extinse în regiuni diferite ale teatrului de operații.

În operațiile militare postconflict desfăşurate sub egida ONU, conducerea logistică se realizează printr-o componentă civilă şi o componentă militară la cartierul general al forței ONU dislocat în teatrul de operații, cei mai importanți responsabili pe linie logistică fiind şeful administrației civile a misiunii (CAO) şi şeful logisticii (CLO).

a) Componenta civilă

Şeful administrației civile (CAO) este, de regulă, oficialitatea civilă a ONU în statul major al Forței. El colaborează pentru realizarea sprijinului logistic cu şeful de stat major al Forței şi cu şeful logisticii (CLO). Şeful administrației civile deține controlul îndeplinirii îndatoririlor de zi cu zi pe linie logistică, succesul îndeplinirii misiunii fiind determinat de colaborarea strânsă dintre acesta şi şeful logisticii.

Şeful administrației civile este numit de către Subsecretarul General şi îşi desfăşoară activitatea sub autoritatea şefului misiunii. El răspunde pentru funcțiile administrative şi pentru aprovizionarea eficientă şi economică a misiunii, acționând ca un consilier principal al şefului misiunii pentru problemele referitoare la administrația civilă, păstrând legătura directă cu Cartierul General al ONU. Tot în răspunderea acestuia se află achizițiile pe plan local, suportul organizatoric din partea națiunii-gazdă, problemele financiare, organizarea ajutoarelor umanitare şi transmiterea cererilor către Divizia Administrație şi Logistică în Teren.

b) Componenta militară

Şeful logisticii (CLO) este militar de carieră, specialist în Cartierul General al Forței Multinaționale şi este numit din cadrul personalului contingentelor naționale. El se subordonează şefului de stat major al misiunii şi răspunde de instalarea şi funcționarea bazei logistice, conducerea operațiilor logistice pe baza directivelor ONU, respectarea de către toate contingentele naționale a procedurilor şi metodologiilor stabilite, analizarea şi avizarea cererilor de materiale şi înaintarea lor la şeful administrației civile pentru finanțare şi achiziții, controlul activității structurilor logistice în cadrul bazei logistice.

Grupul logistic al Forței este compus din subunități şi formațiuni logistice puse la dispoziție de fiecare contingent național. Acesta coordonează recepția materialelor şi transferul acestora către trupe.

Comandantul grupului este subordonat şefului logisticii şi coordonează aprovizionarea contingentelor naționale, concomitent cu raportarea la Comandamentul Forței a situației la zi a logisticii. Comandamentul grupului logistic include elemente de stat major numite celule logistice naționale, care supraveghează logistica contingentului propriu şi servesc drept elemente de legătură cu celulele logistice ale contingentelor celorlalte state[5].

Contingentele naționale au următoarele elemente de logistică: celula logistică națională care supraveghează logistica contingentului propriu şi ține legătura cu celelalte celule naționale, elementul național de sprijin, care coordonează resursele la dispoziție, încheie acorduri bilaterale şi supraveghează aplicarea acestora.

Pentru operațiile militare postconflict conduse de NATO, în cadrul Comandamentului Integrat pentru misiuni de menținere a păcii (MJRK HQ) funcționează Comandamentul Logistic Multinațional Întrunit (MJLC), care coordonează problemele logistice ale acțiunilor militare întrunite din teatrul de operații, sub îndrumarea compartimentului logistic (CJH).

Structura acestui comandament este modulară şi are în organică: comandantul; şeful de stat major;

Locotenent-colonelul Ion PÎRGULESCU este doctorand în ştiințe militare al Universității Naționale „Carol I”.

Colonelul (r) dr. Lucian STĂNCILĂ este profesor universitar în cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I”.

centrul de coordonare logistic integrat (JLCC); centrul de coordonare al sprijinului logistic al națiunii-gazdă (HNSCE); centrul de contractări aliat al teatrului de operații (TACO); centrul de coordonare a deplasării în teatrul de operații (TMCC); centrul de coordonare a asigurării medicale (MEDCC); alte structuri constituite în funcție de necesități.

În conducerea logisticii un rol important revine statului major logistic, care coordonează aprovizionarea şi serviciile aferente, întreținerea şi repararea tehnicii, transportul materialelor şi deplasarea trupelor pe căile de comunicații terestre, aeriene şi navale, serviciile din domeniul cartiruirii trupelor, serviciile poştale şi de curieri, asigurarea standardelor de igienă în cooperare cu serviciul medical.

Sprijinul logistic în zona de desfăşurare a misiunii începe cu activitățile de debarcare a materialelor, care se execută prin grija operatorilor care au efectuat transportul la destinație, transportul materialelor în zona de dislocare fiind executat prin grija fiecărui contingent.

Înainte de ocuparea taberei se iau măsuri de securizare a zonei conform planului de dispunere întocmit înaintea ocupării acesteia, iar pe măsura sosirii în zona de instalare a taberei tehnica şi containerele cu materiale se dispun pe subunități, se organizează cartiruirea personalului şi se repartizează spațiile a căror destinație a fost stabilită în prealabil.

Pe timpul executării acțiunilor militare în cadrul operației militare postconflict, sprijinul logistic se execută potrivit dispozițiilor comandantului eşalonului strategic sau operativ care conduce operația. Acesta stabileşte şi aplică concepția sprijinului logistic (SL) împreună cu comandanții unităților de sprijin logistic.

Concepția are la bază componentele şi cerințele logisticii, se întocmeşte după regulile generale ale pregătirii şi luării deciziei şi rezultă din adoptarea acelui curs al operației care răspunde cel mai bine intenției şi concepției comandantului, şi, în opinia noastră, trebuie să aibă în vedere: generarea nivelului adecvat de suport logistic în locul potrivit pentru fiecare fază a operației; posibilitatea susținerii simultane a tuturor unităților (subunităților) din compunere pe toată durată operației; prioritățile pentru fiecare fază a operației şi reflectarea lor în planul logistic; existența rețelelor de distribuție pentru susținerea fluxurilor aprovizionărilor; posibilitatea sprijinului continuu sau nevoia unor pauze operative; realizarea echilibrului între forțele luptătoare, forțele de sprijin şi forțele de sprijin logistic; existența unui plan de reorganizare a forțelor în caz de nevoie; maximizarea eficacității sistemelor de distribuire şi a căilor de aprovizionare; folosirea la maximum a tuturor instalațiilor, surselor şi resurselor de sprijin disponibile; alocarea resurselor şi stabilirea priorităților; stabilirea responsabilităților şi măsurilor de comandă şi control pentru executarea planului.

În funcție de timpul şi condițiile operației, aceasta poate include şi negocierea acordurilor de sprijin cu contractorii civili, cu țara-gazdă, contracte pentru situații neprevăzute şi alte acorduri bilaterale, cum ar fi cele de achiziții (rechiziții) şi cele cu celelalte categorii de forțe. De asemenea, pregătirea (organizarea) sprijinului logistic în teatrul de operații mai include, după caz, şi coordonarea cu managerii nivelului strategic al logisticii pentru accesul la stocurile sau instalațiile prepoziționate.

Bazele de sprijin logistic şi liniile de aprovizionare aduse la capacitatea maximă, pentru a răspunde nevoilor operaționale, infrastructura teatrului de operații, sprijinul țării-gazdă, logistica multinațională şi sprijinul realizat prin contracte, după caz, au un rol foarte important în realizarea sprijinului logistic al forțelor în operațiile militare postconflict. Stocurile cu care forțele sunt dislocate în zona de desfăşurarea a operațiilor permit sprijinul acestora numai pe o durată limitată de timp, de aceea, în unele situații, această durată poate fi mărită prin existența stocurilor dispuse din timp (prepoziționate), dar pentru operațiile de lungă durată se impune folosirea infrastructurii zonei de responsabilitate pentru realizarea bazelor de sprijin.

Sprijinul țării-gazdă pentru susținerea logistică a operațiilor se realizează pe baza înțelegerilor pentru asigurarea anumitor servicii şi materiale şi poate consta în: resurse de organizare, mijloace de transport, forța de muncă civilă, forțe locale de securitate şi poliție; operarea, întreținerea şi securitatea porturilor şi aeroporturilor; construirea şi administrarea drumurilor, căilor ferate şi a căilor fluviale interne; sprijinul transportului; servicii de sănătate; servicii de subzistență; servicii de spălare a echipamentului şi îmbăiere a personalului; aprovizionarea cu carburanți, lubrifianți şi depozitarea acestora; sprijin în asistența religioasă.

Sprijinul multinațional constă în primirea şi (sau) oferirea (după caz) contra cost, pe baza deciziei autorității constituționale abilitate şi a unor înțelegeri bilaterale prealabile, de sprijin logistic de la (unor) forțe aparținând altor națiuni.

În principiu, corespunzător structurilor combatante angajate într-o operație multinațională, pot exista până la patru linii de susținere logistică, dintre care trei mobile în teatrul de operații şi una statică, constituită din elementele Bazei Strategice aflată pe teritoriile naționale:

- *Linia 1* de susținere logistică – la nivel briga-

dă sau linia de susținere directă a unităților - trebuie să asigure în permanență suportul logistic necesar îndeplinirii misiunii. De regulă, la nivelul brigăzii şi chiar al diviziilor funcționează un batalion logistic care, împreună cu biroul logistic, formează Grupul de Sprijin al Brigăzii, precum şi eşaloanele de batalion (B.N.Ech) în interiorul zonelor de responsabilitate ale batalioanelor;

- *Linia a 2-a* de susținere logistică – la nivel divizie - este reprezentată de unitățile logistice ale diviziei (similare). La acest nivel stocurile sunt larg dispersate, iar o parte însemnată a acestora sunt dispuse pe autovehicule, pentru obținerea unei mobilități mărite. Această linie de susținere dispune de stocuri de rezervă pentru brigăzi, mijloace mobile de executare a reparațiilor şi de ambulanțele serviciului medical. Există elemente specializate împinse înainte de către linia a 3-a de susținere logistică (Batalioane Logistice Înaintate);
- *Linia a 3-a* de susținere logistică – la nivel corp operațional - cuprinde elemente logistice dispuse în spatele zonei de luptă. Aici se transferă pe vehicule ceea ce provine din porturile (aeroporturile) de debarcare şi se stochează o gamă largă de materiale şi echipamente. La nivelul acestei linii sunt dispuse spitalele de campanie, ateliere pentru repararea echipamentelor etc.;
- *Linia a 4-a* de susținere logistică este reprezentată de bazele strategice de pe teritoriile naționale ale țărilor participante, care nu are impusă o limită a spatelui, deoarece în funcție de nevoi pot fi angrenate orice fel de facilități economice de pe teritoriul național.

Pentru realizarea unei structuri logistice eficiente, la nivelul Forței se stabilesc baze logistice (principale sau apropiate şi înaintate), în care se vor găsi stocuri de materiale de linia a 3-a, situate în teatrul de operații sau în apropierea acestuia şi care au ca misiune principală susținerea operațiilor.

Din experiența operațiilor multinaționale sub conducere NATO şi a unor exerciții organizate sub aceeaşi conducere luând în considerare valoarea Forței, s-a constatat că cea mai eficientă unitate de logistică ce poate acționa la nivelul diviziilor sau al brigăzilor multinaționale este batalionul logistic. Acesta poate asigura funcția de susținere logistică a liniei a 2-a pentru unitățile şi subunitățile de brigadă, fiind în măsură să asigure detaşamente înaintate, în prima linie, pentru a sprijini contingentele naționale.

Batalioanele (contingentele) naționale în cadrul unei operații multinaționale postconflict au şi ele o compunere variabilă, iar elementele lor de logistică sunt dimensionate în funcție de structura şi misiunea lor, fiind în măsură să asigure o relativă independență din punct de vedere logistic. De regulă, un batalion național are ca element de susținere logistică o companie logistică cu următoarele subunități: plutonul de comunicații şi informatică, plutonul de aprovizionare, plutonul de transport, plutonul de mentenanță, formațiunea medicală.

Specificul logisticii în operațiile multinaționale rămâne faptul că susținerea logistică este o responsabilitate națională. Din acest motiv, fiecare națiune, pe lângă subunitatea logistică destinată a asigura susținerea contingentului, trimite în zonă elemente de sprijin național.

2. PREGĂTIREA DIN PUNCT DE VEDERE LOGISTIC A OPERAȚIEI MILITARE POSTCONFLICT

Sprijinul logistic al operației militare postconflict desfăşurată de un contingent al Armatei României trebuie gândit şi aplicat în raport cu fazele distincte ale acesteia, întrucât fizionomia acțiunilor forțelor este şi ea diferită în fiecare dintre faze. Cu toate acestea, sprijinul logistic al acțiunilor desfăşurate în teatrul de operații este dependent de nivelul atins în perioada de pregătire a operației, astfel încât considerăm necesar ca, în continuare, să trecem în revistă aspectele principale şi activitățile care se execută pe timpul pregătirii forței. Potrivit reglementărilor în vigoare şi opiniilor pertinente ale specialiştilor în domeniul logisticii, activitățile care se execută pe timpul pregătirii misiunii sunt următoarele [6]:

a) elaborarea statutului de organizare al unității, subunității şi formațiunii de logistică stabilite să participe la misiunea încredințată în cadrul operației, în funcție de compunerea Forței;

b) stabilirea locului de constituire a forței şi repartizarea spațiilor necesare cazării, hrănirii, echipării, depozitării tehnicii şi materialelor. Spațiile puse la dispoziție trebuie să ofere şi condiții de instruire a forței, pe lângă cele de asigurare a condițiilor de trai necesare;

c) stabilirea normelor de dotare şi consum specifice condițiilor geo-climatice în care urmează să se desfăşoare misiunea cu accent pe: normele de hrană, normele de echipare, normele de asigurare cu carburanți-lubrifianți, stabilirea nivelului stocurilor pentru fiecare categorie de materiale.

Pe timpul pregătirii misiunii în țară, normele sunt cele comune pentru unitățile Armatei României exis-

tente în vigoare la data constituirii forţei, astfel încât este obligatoriu să se elaboreze norme pentru consum pe timpul transportului (influenţate de modalitatea de transport) şi pe timpul îndeplinirii efective a misiunii.

d) realizarea şi încadrarea structurii de logistică cu personal presupune încadrarea cu personal calificat pentru fiecare funcţie din stat, astfel încât acesta să-şi poată îndeplini atribuţiile ce-i revin. Selectarea personalului este un atribut al structurii de resurse umane, dar la această activitate trebuie să participe şi specialiştii de logistică. O prioritate este selecţionarea şi stabilirea şefilor de compartimente şi a gestionarilor care să poată demara activităţile pregătitoare şi aprovizionarea cu materiale pentru constituirea unităţilor, subunităţilor şi formaţiunilor de depozitare;

e) deschiderea unei noi gestiuni de evidenţă materială este o activitate complexă, deoarece volumul de tehnică, materiale şi echipamente este mare şi diversificat. Aici trebuie avută în vedere şi întocmirea documentelor pentru scoaterea din ţară prin vamă a materialelor şi personalului şi pentru introducerea acestora în zona acţiunilor (misiunii);

f) pregătirea personalului care încadrează structura logistică constând în: studierea legislaţiei în baza căreia se execută misiunea; cunoaşterea unei limbi străine, de regulă, limba engleză; cunoaşterea metodelor de contractare, achiziţii şi plată; cunoaşterea tehnicii din dotare, a lucrului cu aceasta, a normelor de consum, a întreţinerilor periodice necesare, precum şi a regulilor de exploatare şi de siguranţă pe timpul lucrului cu această tehnică; pregătirea personalului ca luptători pentru a îndeplini şi alte misiuni specifice unei zone de conflict, în special paza şi apărarea zonei de dislocare a subunităţii şi protecţie a personalului propriu pe timpul îndeplinirii misiunii în zona de acţiune;

g) executarea recunoaşterilor din punct de vedere logistic în zona îndeplinirii misiunii;

h) aprovizionarea cu materiale în vederea participării la operaţia postconflict de la depozite militare teritoriale, agenţi economici din ţară şi contractarea de pe piaţa externă.

În funcţie de misiune şi precizările primite de la organizaţia care planifică operaţia, se pot constitui stocuri de materiale suplimentare, în special la produsele agroalimentare cu termen lung de conservare, materialele de întreţinere, piesele de schimb, carburanţi şi lubrifianţi. Aceste stocuri de materiale trebuie să asigure o independenţă din punct de vedere logistic pentru 30-60 zile de la sosirea în zonă şi racordarea la sistemul logistic al misiunii [7].

3. SPRIJINUL LOGISTIC PE TIMPUL EXECUTĂRII MISIUNILOR

În teatrul de operaţii, sprijinul logistic al forţelor care execută operaţia militară postconflict constituie o problemă extrem de complexă, dat fiind caracterul său vital pentru îndeplinirea cu succes a scopurilor operaţiei.

Potrivit reglementărilor naţionale în vigoare, operaţiile întrunite ce se desfăşoară în afara teritoriului naţional sunt sprijinite logistic astfel[8]: cu tehnică, produse şi materiale de producţie românească, din surse dispuse în ţară, prin elementele de sprijin naţional; cu produse şi materiale comune puse la dispoziţie de forţa multinaţională, pe baza acordurilor încheiate pentru fiecare operaţie; cu produse materiale comune şi servicii de către naţiunea-gazdă, pe baza înţelegerilor de aplicare şi a acordurilor privind sprijinul naţiunii-gazdă.

4. FUNCŢIONAREA ELEMENTULUI DE SPRIJIN NAŢIONAL

Elementul de sprijin naţional (ROU-NSE) este structura independentă de nivel operaţional, componentă a teatrului de operaţii situat în afara teritoriului naţional, ce materializează linia a treia de sprijin logistic a forţelor româneşti dislocate în teatru. Prin extensie, elementele naţionale de sprijin (ZOU-NSEs) asigură şi sprijinul de natură logistică, juridică, financiară, administrativă şi/sau de personal al reprezentanţelor României la comandamentele militare internaţionale şi al personalului din Ministerul Apărării Naţionale care încadrează funcţii în cadrul acestor comandamente.

Elementele naţionale de sprijin (Romanian National Support Elements, ROU-NSEs) au un rol esenţial în realizarea desfăşurării, rotirii şi respectiv a evacuării strategice a forţelor româneşti în/din teatrele de operaţii situate în afara teritoriului naţional, cu precădere a operaţiei de primire, staţionare temporară, deplasare către locaţiile operaţionale şi integrare în structura din teatru (RSOI).

Misiunile principale ale elementului de sprijin naţional (ROU-NSE) al forţelor româneşti dislocate în teatrul de operaţii situat în afara teritoriului naţional constau în: sprijinul operaţiei de desfăşurare, rotire şi evacuare strategică a forţelor în şi respectiv

din teatrul de operaţii; materializarea liniei a treia de sprijin logistic, la nivelul teatrului de operaţii, prin asigurarea managementului fluxurilor logistice şi a domeniilor asociate, care ies din sfera de responsabilitate a structurilor logistice organice ale forţelor dislocate; coordonarea activităţilor logistice specifice, împreună cu structurile logistice la nivelul teatrului de operaţii (CJ4, MJLC, MNLC(L), MILU, MIMU etc.), elementele de sprijin naţional (NSEs) ale celorlalte naţiuni prezente în teatru, autorităţile locale (în cazul în care acestea există), organizaţiile internaţionale (IO), organizaţiile nonguvernamentale (NGO) şi organizaţiile private pe bază de voluntariat (PVO).

Cât priveşte reprezentanţele României la comandamentele militare internaţionale şi personalul din Ministerul Apărării Naţionale care încadrează funcţii în cadrul acestor comandamente, misiunile lor vizează: sprijinul de natură logistică, juridică, financiară, administrativă şi/sau de personal a reprezentanţelor României în comandamentele militare internaţionale; asistenţa de natură logistică, juridică, financiară şi/sau administrativă a personalului din Ministerul Apărării Naţionale care încadrează funcţii în cadrul acestor comandamente la sosirea, pe timpul şi la plecarea de la post; coordonarea activităţilor de natură logistică, juridică, financiară, administrativă şi/sau de personal, împreună cu structurile similare din comandamentele militare internaţionale, elementele naţionale de sprijin (NSEs) ale celorlalte naţiuni şi autorităţile militare sau civile ale ţării gazdă.

Comandanţii (şefii) subunităţilor şi formaţiunilor de încărcare-descărcare, aprovizionare-transport (S&T CAP) şi respectiv de depozitare temporară se subordonează comandantului elementului de sprijin naţional.

Comandantul subunităţii de comunicaţii şi informatică, care este şi şef al centrului de comunicaţii şi informatică al elementului de sprijin naţional şi comandantul subunităţii de sprijin logistic se subordonează locţiitorului comandantului ROU-NSE.

Pentru asigurarea serviciilor de personal (PLS), în cadrul elementului de sprijin naţional (ROU-NSE) funcţionează cabinet medical, capelă de rit, facilităţi de tip club, bar şi/sau magazin, de tip PX, oficiu poştal şi bancar. În anumite cazuri, cu aprobarea comandantului elementului de sprijin naţional, lista beneficiarilor acestor facilităţi poate fi extinsă prin includerea personalului aparţinând forţei multinaţionale.

---

[1] Cf. Benone Andronic, Bixi Mocanu, **Sprijinul logistic în operaţiile multinaţionale**, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, Bucureşti, 2003, p. 44.
[2] Cf. *SMG / PF - 4, Doctrina pentru sprijinul logistic al operaţiilor întrunite*, 2003, art.0451.
[3] Ibidem, art. 0452.
[4] Cf. Benone Andronic, Bixi Mocanu, *Op. cit.,* p.44.
[5] Ibidem, pp.53 – 54.
[6] Ibidem, pp. 76 – 80.
[7] Ibidem, p. 80.
[8] Cf. SMG/PF-4, *Doctrina pentru sprijinul logistic al operaţiilor întrunite*, 2003, art. 0221.

PROPUNERI:

- ***Adoptarea rapidă a măsurilor necesare pentru îmbunătăţirea dotării cu tehnică şi echipamente performante a structurilor dislocabile în teatre de operaţii în afara teritoriului naţional atât pentru a mări gradul de protecţie a personalului, cât şi pentru îmbunătăţirea interoperabilităţii cu alte forţe care participă la operaţiile militare postconflict.***
- ***Elaborarea unei legi care să stabilească în mod clar competenţele de achiziţii în afara graniţelor ţării ale detaşamentelor naţionale care desfăşoară operaţii militare postconflict.***

COLOCVIU STRATEGIC este o publicaţie a Centrului de Studii Strategice de Apărare şi Securitate ce include rezumate ale temelor de cercetare ştiinţifică, conferinţelor, simpozioanelor, seminariilor, meselor rotunde, opinii şi puncte de vedere ale unor personalităţi de marcă din armată şi societate, din ţară şi străinătate, implicate în cercetarea ştiinţifică din domeniul securităţii.

Publicație realizată cu sprijinul Editurii și Tipografiei
Universității Naționale de Apărare „Carol I”
Tehnoredactare computerizată: Mirela ATANASIU
Supliment al revistei *IMPACT STRATEGIC*
ISSN: 1582-6511; B: 0162/1174/2009

Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate
Șos. Panduri, nr. 68-72, Sector 5, București
Telefon: 021.319.56.04, Fax 021.319.55.93
e-mail: cssas@unap.ro
http//:cssas.unap.ro